

Vetenskapsrådet

Datum
2017-10-30

Diarienummer
1.1.3-2017-5924
GD-2017-177

Ert Diarienummer
S2017/03403/FS

Handläggare
Johan Nilsson

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande avseende betänkandet Kunskapsbaserad och jämlik vård (SOU 2017:48; S2017/03403/FS)

Vetenskapsrådet har granskat betänkandet främst utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta kvalitet inom samtliga vetenskapsområden.

Synpunkter

Övergripande synpunkter

Vetenskapsrådet stöder utredningens huvudsakliga rekommendationer. Utredningens övergripande förslag syftar till att förbättra förutsättningarna för professionerna att verka enligt vetenskap och beprövad erfarenhet, vilket Vetenskapsrådet anser är av stor vikt. Socialstyrelsen föreslås ges ett tydligt övergripande uppdrag vars huvudsakliga syfte är att samordna snarare än detaljstyra verksamheten. Vetenskapsrådet stöder detta förslag och menar att det är önskvärt att Socialstyrelsen fokuserar på uppföljning av årliga direktiv rörande vetenskap och beprövad erfarenhet samt att ta fram material för vertikala och horisontella prioriteringar. Vetenskapsrådet önskar betona vikten av att det samordnade arbetet identifierar prioriterade kunskapsluckor. Gällande digitaliseringens möjligheter och innovationer med hjälp av ny teknik anser Vetenskapsrådet att dessa är av avgörande betydelse för att ge adekvata förutsättningar för patienter och professioner att finna nya lösningar och arbetssätt som är värdeskapande och ger kvalitet.

Gällande utvecklingen av nationella kvalitetsregister och hälsodataregister önskar Vetenskapsrådet betona vikten av stöd till registerbaserad forskning för att förbättra tillgängligheten till register samt underlätta användningen av registeruppgifter i forskning. Vetenskapsrådet vill vidare påpeka vikten av att det samordnade digitaliserade kunskapsbyggets infrastruktur (kvalitetsregister med automatisk datahämtning, biobankregister, strukturella digitaliserade vårddokumentationer etc.) synkroniseras med Vetenskapsrådets uppdrag gällande klinisk behandlingsforskning och nationell samordning av kliniska studier.

VETENSKAPSRÅDET
SWEDISH RESEARCH COUNCIL

Postadress/Postal address
Box 1035
SE-101 38 Stockholm
Sweden

Besöksadress/Visiting address
Västra Jämnvägsgatan 3

Tel: +46-(0)8-546 44 000
Fax: +46-(0)8-546 44 180

Org. nr./Vat No
202100-5208

vetenskapsradet@vr.se
www.vr.se

Vetenskapsrådet

Specifika synpunkter

Avsnitt 5.4 Tankar kring forsknings- och utvecklingsperspektivet

Vetenskapsrådet stöder utredningens uppfattning att forskning är en förutsättning för arbetet med olika former av kunskapsstöd och önskar betona vikten av att hela sjukvårdssystemet har en stark akademisk prägel. Vetenskapsrådet menar att det är av stor vikt att hindra en avakademisering av den svenska sjukvården och ser därför positivt på ett akademiskt präglat systemtänkande.

Avsnitt 6.4.1 Rådet för statlig styrning med kunskap

Vetenskapsrådet ser positivt på initiativet till att samla kunskapsstyrningen. Vetenskapsrådet har på senare tid fått flera regeringsuppdrag att sammanställa vetenskapliga fakta som underlag för politiska beslut. Vi ser positivt på en sådan roll som vetenskaplig rådgivare för såväl politiska beslut som kunskapsstyrning, även i relation till Rådets uppdrag.

Avsnitt 8.2 Universitetssjukvården

Vetenskapsrådet önskar här betona vikten av att den kliniska forskning som genomförs inom ramen för ALF-avtalet håller en hög vetenskaplig kvalitet och önskar rikta uppmärksamhet på det så kallade ALF-uppdraget, vilket är ett regeringsuppdrag till Vetenskapsrådet om att utvärdera den kliniska forskningens vetenskapliga kvalitet vid de landsting som omfattas av ALF-avtalet.

Avsnitt 15.3.1 Perspektivet måste utgå från patienten och professionerna

Vetenskapsrådet delar utredningens uppfattning att det är viktigt att skapa förutsättningar för verkligt genomslag av forskningsresultat.

Avsnitt 16.3.2 Nationella riktlinjer bör vara vägledande, inte bindande

Vetenskapsrådet stöder utredningens bedömning att de nationella riktlinjerna ska vara vägledande och inte bindande. Vidare instämmer Vetenskapsrådet i synpunkten att alla bedömningar måste ske utifrån den enskilda individen och önskar här åberopa den ökade betydelsen av individualiserad medicin.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Sven Stafström i närvaro av chefsjuristen Anna Hörnlund. I den slutliga handläggningen har Nasim Bergman Farrokhnia (ämnesrådet för medicin och hälsa), Peter Lönnroth (kommittén för klinisk behandlingsforskning), huvudsekreteraren Jan-Ingvar Jönsson och enhetschefen Jan Bolin deltagit.

Sven Stafström
Generaldirektör

Johan Nilsson
Koordinator